

Polyanthea Sacra

Ex Universæ Sacræ Scripturæ Utriusque Testamenti Figuris, Symbolis, Testimoniis, Nec Non E Selectis Patrum, Aliorumque Authorum, Sententiis, eruditis Interpretationibus, Similitudinibus, rarisque Historiis collecta, Et Copiosis, Exquisitisque Materiis Moralibus De Virtutibus Et Vitiis Pro ...

Spanner, Andreas

Augustae Vindelicorum, 1702

§. 19. In tribulatione adest Deus, patitur cum patientibus. Ex Vet. &c.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-79369](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-79369)

nis, quam transit, illacrymatur. Domesticum incommodum odi: & si quem incolò, colòque, fabulosus est ager; agrè ferò, glareàque fastidio. Cæterum quã transeo, nec me beatitas alliciet, nec me angit calamitas; si aut transit, aut pertranstritur à nobis. *Non enim habemus manentem hic civitatem peregrinamur.* Hebra: 13. 14. Olivã fer. 2. Pascha.

Modicum, & jam non videbitis me. Joan. 16. 16. q. d. tempus Passionis meæ, & mortis, breve est, unicò triduo concludetur; & mox resurgam. Recipite ergo brevitate dolores, & gaudii longitudine, consolationem. Sylv. hic.

Mulier, quid ploras? Joan. 20. 13. Quorsum hæc interrogatio? an nescitis? quòd afflictus animus validius affligitur; cum cogitur meminisse, & proferre, causas dolorum? Erat jam luctus finiendus; erat lætitia in foribus: & & ideo exacerbatur dolor; nè minima lacrymula remaneat ex his, quæ possunt effundi pro Domino. Drogo Ost. l. de Sac. Pafs. equidem bene noveratis, ò piissimè Angeli! quid ploraret? & quem quæreret? quare illam iterum commemorando intus excitastis? Sed propè erat desperatè consolationis gaudium: ideo tota vis doloris, & plorationis, excurrat. Bæza, t. 2. l. 11. c. 6. §. 5.

Et servabo te ab hora tentationis. Apoc. 3. 10. ab hora, id est, à tempore. Tempus enim tentationis vitæ hujus, quia breve est, & velut tempestas transtrens, vocatur hora. Cornel. hic.

Cum venerit (Antichristus) oportet illum breve tempus manere. Apoc. 17. 10. Terret nos magnitudine adversitatis; & refovet de brevitate temporis. Rupertus l. 10. in Apoc.

Nihil longum, quod finem habet. S. Hieron. ep. 3.

Optimam est, in morbis tribulari ad horam; & persecutionem Comicam pati. Sim. Cass. l. 13. in Evang. Quid est persecutio Comica? quando hominem videmus in scena multari exidid; damnari capitis; impeti mucronibus: quàm exiguâ illius commovemur miseratione! scimus enim, hæc ludicra esse, & ficta; & umbras tantum vexationum; non veros cruciatus. Quæcunque in hac vita tolerantur; si cum iis conferantur, quæ in æterna vita torquentur; sunt comædiarum fictæ persecutiones, & solæ repræsentationes verarum calamitatum. Did. Nifs. Vit. Abr. l. 4. c. 9.

§. XIX.

In tribulatione adest Deus, patitur cum patientibus.

Ex Veteri.

Apparuit Dominus in flamma ignis de medio rubi. Exod. 3. 2. At cur Deus inter flammam, & spinas, se exhibet visendum? quin potius inter gemmas, & flores? Credo ut Moyses in periculorum incendia, & in laborum dumeta, se conjicere non dubitaret; Deò ibi sinè dubiò fruiturus. q. d. gradere nudis pedibus per spinas, ad me inter spinas commorantem accessurus. Quidquid ibi laboris tibi contigerit; scias, mihi prius contigisse. Mendoza in 1. Reg. 8. Annot. 34.

Vidi afflictionem populi mei - & sciens do-

lore n ejus descendit ut liberem eum. Ex. 3. 7. 8. Nonne de cælo, & de sede tua, Domine, eos poteris liberare ab omni malo? nonne Angelum ad eorum liberationem mittere? quid opis est, ut descendas? Gaudet Dominus, ut leviora faciat quæ Sancti patiuntur, mala; sese illis immiscere. Oleaster hic.

Antequam tentaretur Job, Deus ei nunquam locutus est: postquam autem tentatus est, venit ad eum Deus, & familiariter loquitur, quasi amicus cum amico suo. Veniant plaga, omnia poenarum genera; dum post plagas Christus adveniat. S. Hieron. in Pl. 66.

Juxta est Dominus iis, qui tribulatione sunt corde. Pl. 33. 19. Est eis Dominus juxta, ut medicus agro, ut consolator afflictis, ut adjutor laborantibus. Securus debet esse, juxta quem est Dominus. Et quid mirum? si Dominus est juxta suum sacrificium: quia sacrificium est Deo Spiritus contribulatus. Hugo Card. hic S. Bernardus l. 17. in Pl. 90. Aurum probat fornacem, & viros justos tentatio tribulationis. Ibi, ibi, cum eis es, Domine; ibi in tuo nomine congregatis medius adstas. Sicut olim Dan. 3. 92., cum tribus pueris dignatus es etiam Ethnico apparere; ut diceret: quia species quarti similis Filio Dei. Quid trepidamus? quid cunctamur? quid refugimus hunc caminum? Sæviti ignis; sed Dominus nobiscum est in tribulatione.

Cum ipso sum in tribulatione. Psal. 90. 15. Et ego aliud interim requiram, quàm tribulationem? S. Bernardus l. 17. hic.

Mitte illam de cælis sanctis tuis, & à sede magnitudinis tue: ut mecum sit, & mecum laboret. Sap. 9. 10. Non petiit à laboribus eximi; sed in laboribus cum Deo sociari: sperans, multò sibi jucundius fore, laborare pariter cum Deo; quàm sinè Deò vacuum omni labore in deliciis vivere. Mendoza in 1. Reg. 8. Annot. 34. Sect. 2.

Descenditque cum illo in soveam, & in vinculis non dereliquit illum. Sap. 10. 13. 14.

Cum ambulaveris in igne, non combureris: noli timere: quia ego tecum sum. Isa. 43. 2. 5. Noverat hanc Dei providentiam S. Dionysius, teste Suriò in vita: qui, cum in clibanum ignis conjiceretur, dixisse fertur: *eris hic mecum, bone JESU!*

Filia populi mei! accingere villicio, & conspergere cinere quia repente veniet vastator super nos. Jer. 6. 26. Quid est, super nos? An & Deus cum populo peccante puniendus? Difficultatem cognoverunt Septuaginta: ideo translulerunt super vos. Sed rectè S. Hieron. hic: illud, quod nos interpretati sumus, super nos, Septuaginta super vos posuerunt: cum multò Deus misericordius dixerit: ut, quiquid super suum venturum est populum, super se quòque venire testetur. Mendoza in 1. Reg. 9. 5.

Ecce ego video quatuor viros salutos, & ambulantes in medio ignis &c. Dan. 3. 92. Adest amica Majestas; & patitur se Deus cum pueris in supplicio numerari. S. Chrysof. hom. de trib. pueris. Quando non adfuit Filius DEI agonizantibus servis suis propter ipsum? nonne cum

cum piis Martyribus Filius Dei? & in flammis, & in cæteris agonibus, semper præsens fuit. Rupertus hic.

Et seruiant ei humerò unò. Soph. 3. 9. Cur non utròque? quia Deus pariter cum illis onus subit; & illis unum humerum subjicientibus, ille subjicit alterum: ut laborem cum illis partiat. Mendoza in 1. Reg. 8. Annot. 34. Sect. 2.

Ex Novo.

Deus meus! Deus meus! ut quid dereliquisti me! Matth. 27. 46. Ideò Christus est derelictus in pœnis, nè nos derelinqueremur in peccatis: ut ipsius derelictio sit nostra liberatio peccatorum. Ideò derelictus in pœnis suis, nè nos derelinqueremur, cum patimur in nostris. Sim. Cass. l. 13. hic.

Veni ad eos. Marci 6. 48. Quoties Dominus calamitates immittit, submitte unà vires; ut tolerare queas. Cum in gravi tempestate, & vitæ periculò, agerent Discipuli, circa quartam vigiliam noctis venit ad eos JESUS, ut opem eis ferret. Certum enim erat, quòd, qui coëgit Discipulos suos ascendere navim, idem eis prælo futurus esset. Did. Nils. Sabb. post Cini. §. 2.

Suspiciens in cælum ingemuit. Marci 7. 34. Quid mirum, gemitum edi ab eo, qui cum afflicto pariebatur? Escobar t. 1. Mir. Chr. l. 7. Sect. 3. Obs. 4.

Vident Jesum - proximum navì fieri. Joan. 6. 19. In tribulatione Deus præcipue adest; quamvis non sentiatur, sed quasi abscondat se, aspiciens nostrum certamen. Dum ergo affligimur, impugnamur, tentamur; pensamus Deum præsentem, & nostrum consuetum consideratorem: sicque animemur viriliter militantes, & de subsidio Dei certissime confidentes: scientes, verum esse, quòd ait Psal. 90. 5. *cum ipso sum in tribulatione: eripiam eum. & glorificabo eum.* Dion. Carth. hic.

Persecutionem patimur; sed non derelinquimur. 2. Cor. 4. 9.

§. XX.

Tribulationes Deus non immittit ultra vires.

Ex Veteri.

Non arabis in bove, simul & asino. Deut. 22. 10. Quam Deus creaturas, etiam viles, curat. Quid bovem asino ad ararum jungi? occurrit dubio Philo: quia non pollent paribus viribus, infirmiori consultitur; nè cum fortiori contendens, succumbat negotio. Si Deus tantopere curat bruta, ut nolit ea labore viribus majore onarari; durusne, & austerus, erga homines erit? Did. Nils. fer. 6. D. 1. Quadr. §. 5.

Qui fecit ventis pondus. Job. 28. 25. Pondus ventorum utilitas tribulationum est: quæ ita in pondere fiunt, nè supra mensuram gravent dorsa ferentium. Fidelis enim Deus, qui non patitur quemquam tentari super id, quòd possit. Sim. Cass. l. 5. c. 34.

Proba me Domine, & tenta me: ure renes meos, & cor meum. Pl. 25. 2. Qui timere de-

buit tentationem, petit tentationem. Non timet, nè in igne deficiat? Non, inquit; quare? quia *miserericordia tua ante oculos meos est.* Novi enim Dei bonitatem, qui parciorè manu pœnas distribuit; nec impar viribus onus cuiquam imponit. S. August. l. 254. de temp.

Potum dabis nobis in lacrymis in mensura. Pl. 79. 6.

Pondus, & statera, judicium Domini. Prov. 16. 11. Sunt tribulationes: has enim justò judicìo ita librat DEUS; ut viribus hominibus tum naturæ, tum gratiæ, congruant; ut ferendo sint. Cornelius hic.

Mane, Thecel, Phares. Dan. 5. 25. Numeravit, appendit, divisit. q. d. Deum, nisi ex numerato, & appenso premere homines. Velloso in Judith 5. Paræn. 28.

Ex Novo.

Impleverunt duodecim cophinos fragmentorum. Joan. 6. 13. Ego non panis modo cophinam, & multiplicationem, admiror; sed quòd tantum, quæ duodecim sportula capere poterant, fragmenta superfluerunt; quòd præviderit, quantum essent consumpturi. S. Chrysost. hom. hic. Nihil amplius superesse voluit, quam unde cuiusq; Apostoli cophinus expleretur: nè quisquam gravius oneraretur. Did. Nils. fer. 6. D. 1. Quadr. §. 5.

Modicum, & non videbitis me. Joan. 16. 16. Sic se Christus D. subtrahit, ut redeat iterum: nè quis prematur gravius, quam ferre possit, meorore continuo. Velloso antè citatus.

Deus, qui totus est sapientiæ plenus, novit, quantis probationibus, tentationibusque indigeant animæ ipsi placere volentes. S. Ephrem ferm. de patientia.

§. XXI.

In tribulatione Deus confortat, consolatur, ruerur.

Murmuravit omnis multitudo filiorum Israel contra Moysen. Num. 16. 41. *Moses, & Aaron, fugerunt ad tabernaculum sederis. Quod, postquam ingressi sunt, operuit nubes, & apparuit gloria Domini.* Origenes hom. 9. in Num. non legimus antè, quia obtexerat nubes tabernaculum, & apparuerat Majestas Domini, & receperit intra nubem Moysen, & Aaron; nisi nunc, cum insurrexit in eos populus, & lapidare eos voluit. Discamus ex his, quanta sit utilitas in persecutionibus Christianis, quantum gratiæ conferatur; quomodo propugnator ejus fiat Deus. Pinna Ethol. 10.

Sustine sustentationes Dei. Eccl. 2. 3. Lyræ, Dion. Carthuf. Hugo Card. id est, patientiam habe in tuis calamitatibus: quas cum sustines, eodem tempore, in iisdem, à Deo sustentaris; ne cadas; viresque sufficit, ut eas toleres. Oclavianus hic.

Ego reficiam vos. Matth. 11. 28. Non dicit, tollam laborem, seu onus vestrum; sed refocillabo vos. Non promittit Christus tollere labores, & malorum onera, in hac vita; sed reficere interiori pabulo mentis, animosque hominum venientium ad eum. Cajetanus hic.

Dabo illi stellam matutinam. Apoc. 2. 28. Stella matutina est Christus consolans suos in